

LO CAMP DE TARRAGONA

PERIÒDIC (ATALANISTA)

Any 7.—Núm. 311.—Dissapte 21 de Juliol de 1906

PORTAVEU DE LA ASSOCIACIÓ CATALANISTA Y DEL CENTRE NACIONALISTA CATALÀ

PERILL INFUNDAT

Com siga que malgrat les contundents afirmacions dels capdevanters del catalanisme, de que aquest va dirigit a obtenir plena satisfacció a les necessitats de tot Catalunya, hi ha encara qui creu que l'objecte principal de nostre patriòtic moviment es treballar en favor de la ciutat comtal, es a dir, a convertir Barcelona en senyora y majora del resto de la terra catalana, ab un poder absorbent pitjor que'l que avuy suportem de la gent de Madrid, es precis que no abandonem aquesta qüestió y publiquem als quatre vents de nostra terra lo ver propòsit, l'ideal sant de la política catalanista, pera esvair aquest erro fatal en los que volen veurer en lo catalanisme un esperit tan migrat y egoista. No sols ab paraules, sino ab fets, s'ha demostrat sempre y s'està demostrant en los actuals moments que catalanisme no ha volgut dir jamay barcelonisme, sino que'l seu esperit es d'agermanar, d'unir y de defensar los interessos de tots y cada hù dels pobles y dels individus que forman part del terrer català. La política catalanista no es d'absorció, ni d'egoisme; es un moviment d'agermanament, d'amor y de verdadera fraternitat. Es lo despertar gloriós d'un poble que vol acabar d'una vegada ab les vergassades que reb continuentment del règim centralista, y vol salvar, a tots per igual, los seus moradors, que avuy están subjugats a aquest règim burocràtic y uniformista, plè d'iniquitats y vexacions.

Mes, sempre hi ha qui, fall' sort, perquè li convé o perquè no's vol pendrer la molestia d'examinar los principis que sosté'l catalanisme. Y lo que's pitjor es que aquest o aquests tals, poquissims afortunadament, influeixen en l'ànim d'altres patriòtics més ignorants o apartats de les lluites polítiques, y aixís van desfigurant ignominiosament l'obra regeneradora de nostre moviment, sembrant en mitj del blat-sà y escullit, algún que altre grà de mascaró, que si bé es veritat que no podrà amortiguar la vitalitat y abundancia de la cullita, podria no obstant dificultar o endarrerir l'elaboració del fruit desitjat. En efecte, la propagació d'aquest suposat perill barcelonista, podria retardar, o quan menys, deshermosejar la nostra obra, que es la voluntat de tot Catalunya, admirablement representada avuy dia en la Solidaritat Catalana. Som tots los catalans que volèm salvar a Catalunya y per consegüent es tot Catalunya, que no vol privilegis de cap classe per ningú, sino que treballa per la redempció y prosperitat de tots los catalans.

Per això predica l'autonomia de l'individu, de la familia, del municipi, de la comarca y de la regió. Vol la llibertat en l'individu, de parlar la seva llengua, que es la catalana, pera poguer trasmetre los seus pensaments que són concebuts també en català, que se l'ensenyi en català, que sigui jutjat per catalans y en català, que per tot casa seva trobi empleats y funcionaris catalans que l'entenguin y l'serveixin com es degut; en una paraula, que en català pugja exposar son pensament, educar sa inteligencia y disposar sa voluntat.

Com a conseqüència d'aquestes llibertats, o d'aquesta autonomia individual, defensa a l'ensemps l'autonomia de la familia, seguint aquell adagi de que cada casa es un món, y aixís vol conservar y retornar al nostre dret civil totes les institucions filles y peculiars de Catalunya, adequades a sa naturalesa, perquè foren restaurades mediant antiquissimes costums. Y no es que siga exclusivament tradicionalista, sino que vol l'evolució natural en totes les coses, armonisant los principis fonamentals de nostres institucions ab les idees modernes y progressi-

ves, però sempre sens apartarse de la naturalesa del nostre poble. Es molt llògic que algunes practiques y costums que abans foren observades ab molt profit y bona fè en nostres comarques, serian avuy tal vegada d'efectes contraproductes y que es precis que tot se vagi adaptant a les circumstancies del temps; mes siga com vulga la nostra familia, deu regirse sempre a la catalana.

Donant un pas més, lo catalanisme, demana l'autonomia del municipi, pera que cada hù dels que componen Catalunya pugja administrarse segons son lleal entendre y ls medis de que disposi pera atendre a les necessitats que senti; y no com avuy que tots deuen obeir a uns mateixos procediments y suportar unes mateixes càrregues, essent aixís que lo que per uns pot ésser molt posat en rahó, per altres constitueix una verdadera injusticia. Y aquí vé a tom l'observació respecte lo suposat perill del barcelonisme; aquesta autonomia que demanem per tots y cada hù dels municipis catalans, com la volèm per tots los d'Espanya, es la garantia més sòlida contra aquell temut perill, es l'argument incontestable contra ls que volen veurer en lo catalanisme un moviment d'absorció barcelonista. Ab l'autonomia municipal, cada poble's governarà lliurement; s'administrarà ls seus interessos sense entrebanchs, ni expedienteig de cap classe; sense superiors aprobacions que són causa sempre de que no's realisin les mellores que li són necessaries; desapareixerà allò del permís del ministre pera construir una font pública o per obrir una finestra, y iab això desapareixerà absolutament l'unitat uniformista y s'entroncarà l'unitat variada; la primera, senyal de mort; la segona, ferma garantia de vida y prosperitat dels pobles. Deixeu administrar a cada hù ls seus interessos y veureu com avansa en lo camí del progrés de l'humanitat. Cal fixarse, donchs, molt en aquesta autonomia municipal, perquè ella es la base del règim que defensem; lo que demana'l catalanisme ho demana per tots los pobles; aquesta llibertat la vol, no per Barcelona, sino per tots los pobles y ciutats de Catalunya.

Emperò es tant de germanor lo moviment catalanista, que no pot estar conforme en que del seu territori's fassin divisions arbitrarias y capritxoses, com són les provincies, sino que vol agrupar ls pobles segons lo seu modo d'ésser peculiar, y com siga que cada comarca té'l seu, no vol matar aquest esperit natural d'agermanament, sino que procura donarli una personalitat propia, distingint lo territori català en comarques naturals y no com ara en partits y provincies de tot punt arbitrarias que no responen a cap fi natural, ni práctic.

Y finalment, lo catalanisme, pera demostrar encara més la seva política d'amor, defensa l'autonomia regional; les petites diferencies que observen de poble a poble, com les secundaries y accidentals que existeixen entre una y altra comarca, no són sino probas demostratives y eloqüents de que en tots los pobles de Catalunya hi viu un mateix esperit, que dits pobles son essencialment iguals en llengua, en sentiments y en geni; que són fills d'una mateixa mare, que tots ells portan una fesomia característica, lo sagell de la rassa catalana; y per això demana'l reconeixement de la personalitat de Catalunya, l'autonomia de tota la regió catalana. Y vol aquesta autonomia regional per oposarla quan convingui enfront del poder central, quan aquest tracti de fer algun dany a qualsevalga de les comarques o municipis catalans. No vol, no, aquesta autonomia per centralisar a Barcelona les funcions directives de la regió y ferla mestressa de tot Catalunya, sino que reclama aquesta autonomia pera imposarse sempre en benefici de totes les comarques catalanes. Ara mateix tenim un exemple patent de lo

que diem: la ciutat de Figueres se veu amenassada pel govern central ab l'ignominiosa taca del presiri de Ceuta, quin vol traslladar a aquell punt, fins avuy morada de gent honradíssima y noble, y la veu de tot Catalunya s'alsa per arreu protestant de semblant atropell, fent aixís un acte de veritable Solidaritat regional; acudint en auxili d'una de les germanes d'aquella gran familia catalana. Jo no sé si apesar de tals protestes se traslladarà'l presiri a aquella ciutat, fins crech que no; mes, si tinguessim l'autonomia regional, desd'ara vos diria que Figueres no's veuria escarnida ab presiri de cap classe.

Convenim, per tant, en que'l perill barcelonista es imaginari, perquè ls principis sostinguts pel catalanisme'l detestan. Pel contrari, Barcelona serà més o menys absorbent dels altres pobles catalans mentres duri'l règim centralista; bé es veritat que es la primera en sofrir les fatals conseqüencies del centralisme, mes, la seva construcció robusta, la seva vida y prosperitat, cada dia creixent, la fan més resistible als atacs dels polítics de Madrid. Barcelona es la que té menys necessitat del catalanisme, es la germana gran, la pubilla, y per consegüent pot satisfer mellor ses necessitats y pot imposarse quan sia necessari; lo que no poden fer les germanes petites per ésser més endebles y pobres. De manera, que són los pobles y ciutats de segon orde las que més necessitan de l'ajuda, de la protecció y auxili de la Solidaritat catalana, de l'autonomia regional catalana, y per lo tant, les que deuen defensarla ab més braó.

La naturalesa d'aquest treball no'ns permet estendres en més consideracions, que deixarem per un altre dia; emperò, abans d'acabar, diré que no devem tenir cap por en lo perill suposat del barcelonisme; aquest es solsament una ficció inventada per alguns que encara que no creuen en les promeses del govern central, no obstant s'empenyan en desvirtuar de qualsevol modo nostra santa causa per mires particulars, egoistes, que són indignes d'ésser mencionades enfront d'un moviment tan expansiu y regenerador com es lo catalanisme, que no s'accontenta, no, ab concessions raquítiques y nominals, que són l'esqué que'l govern emplea per dividirne y que no ho conseguirá; sino que lo que vol, lo que demana nostre patriòtic moviment y exigirà al seu dia, no llunyá, es com deyam abans, l'autonomia integral de Catalunya, únich camí de redempció patria.

EMILI VIDAL.

LO SINTETISME

A l'amich En M. A. y C.

Patim d'un indiferentisme general, en tot ordre d'idees, tan gran, que jo crech que això es la causa de l'embotament de les inteligencies, de les nebulositats, de les contemporisacions de que tothom fa gala a l'exposar llur criteri, en qualsevol assumto... aquell que'n tingui.

Pochs, o bé casi ningú, sab llògica, y dels que'n saben, poquissims la practican, l'exteriorisan; veyem avensar l'embrutiment y no sabem, contra d'ell, fer una creuada. Són escassissims los que tenen fermesa d'idees; però fermesa producte del convenciment y, per lo tant, exposada ab brutalitat, ab sinceritat, ab síntesis radicalíssima, tal com es precis en època com la nostra, plena d'indiferentisme, d'inteligencies embotades.

¡Sempre invocant les conveniencies socials! ¡Que pesa això! Allí ahont creyem trobar un home plè de vigor intelectual, un home deslliurat, si'l posèm en públich, si l'exposèm a la controversia, s'arronsa, s'amaga sota la corassa de lo que ell ne diu les conveniencies socials y tota

l'energia que, sol, ab nosaltres, l'enaltia desapareix per l'embrutidor contacte dels que ja no pensan, o dels que potser quan están sols deixan anar les violencies irridades del seu pensament, y són també radicals y brutalment saben sintetisar llurs idees.

Jo crech que hauriam de procurar lo sintetisme, jo crech que s'ha d'obligar a sintetisar les opinions. Cansa escoltar los equilibris que fa lo desgraciat y acobardit, que, sujestionat completament baix lo domini de les conveniencies socials, amaga les idees, lo que hauria d'ésser pera ell motiu d'orgull exteriorisar, y ho troba bé tot, o diu que espera y aconsella la modificació de lo actual ab suavitat, per tranquilla evolució, tranzigint, donant exemple de tolerancia.

No'm se contenir en un cas semblant; la violencia m'invadeix y trenco aquells deliquis, aquell aplanant remor, aquell trossejament de virilitat, y ab brutalitat, ab radicalisme dono clara y sintèticament la meua opinió.

Te quelcom de simpàtic tot lo actual pera ésser tractat ab tanta consideració, ab tant respecte? És possible que hi hagi qui cregui en les vaguetats, qui gastí energies en fer arreu la foscor?

Y aqueix embrutiment, aqueix relliscar com a serps amagant les vigoroses idees, lo veig creixer cada dia més, tant, que comenzo a creuer ab motius plens de miseria pera ferho, ab pòrs casi infantils, com si fos possible que lo primer, les idees, estés supeditat a la materialitat de la vida, com si no s'haguessin fet prous sacrificis pera la llibertat, que tots estem conformes en admetre en perfecte dret d'us.

Amich, aqueix poble no té salvació, no sintetisa, te por de les idees valentes, y'n fuig.

Naturalment que això excita als que no'n volen de contemporisacions, y que aquestos se fan més radicals cada dia y per lo tant més forts, y miran uns ab llàstima, altres ab despreci, que es la llàstima de l'oprimit, als que malgastan energies fent equilibris embrutintse en la pesada atmòsfera dels moviments evolucionistes.

Si la brusquetat és necessaria, però hi há qui la rebutja en les paraules en les idees, lo que no se sap es que hi hagi qui no l'entengui en los actes, de manera que no sols és precis en certs moments sintetisar ab paraules les idees, és precis també pera salvar pobles sintetisar ab actes, això és, les coses no sols s'han de dir tal com són, sino que s'han de fer.

Aqueix és lo mellor sintetisme.

PERE MARTELL.

EN MANEL DURÁN

La setmana passada morí a Barcelona, lo distingit literat y artista D. Manel Durán y Durán, víctima d'una ràpida enfermedad.

Lo Sr. Durán, que era tot un esperit culte, s'havia conquistat una fama entre la gent de lletres y adquirint un nom entre ls artistes.

Apart dels bellissims quadros literaris publicats en publicacions sapades y de volada, fou qui, a n'els Jochs-Florals del 1905, guanyá la copa del Consistori ab aquell treball de fluida prosa, rublert de bellissimes descripcions *En Ton de la Muga*.

La seua má incansable aixís mateix ilustrá algunes conegudes obres literaries, ab que anava prenent relleu la seua personalitat.

Empresa la tasca editorial en companyia de persones com ell expertes, la seua ullada d'artista y de literat, era certera en la tria d'obres que de sa casa eixien d'algunes de les quals haviam parlat en aquestes mateixes planes ab merescut elogi, fent

chor als aplausos de la premsa en general.

Fa unes tres setmanes que parlaven del seu *Resumen gráfico del Arte*, de vera acceptació, última obra que'n ha deixat, y quins fruïts ell ja no ha pogut veure, arrebatat prematurament per una mort gairebé traïdora per lo imprevisat.

En Durán era dels qui feyan esperansar d'ell grans coses, per lo seu caràcter, per la seva cultura y per lo ardit que era en lo ram de les lletres y les arts.

Cristià de cor, may va contaminar son nom escrivint, dibuixant y editant cap obra que merescués la més petita censura de la moral, ni de la religió, ni de l'art, ni de l'estètica ab tot y aportar a la seva obra, dels temps y escolas, tota mena de elements grans, lo que'l feya simpàtic en tots sentits.

Cal, donchs, plorar al difunt Durán y darne'l pèsam a la familia y als seus companys editorials; y ja que ell s'arrebata a les contemplacions del veritable Art, per ell tan conegut, aixís com a les concepcions màgiques de l'estètica, volguem per ell un descans etern de gloria y recompensa a l'altra vida, y entre nosaltres perpetuem lo seu recort.

Deu que hagi perdonat l'ànima del bon català en Manel Durán!

X.

Prólech d'un drama

Magí, lo vell tramoista, acabava d'enllestir sa quotidiana feyna; havia agafat lo ratolí y ab la ratera a la ma's passejava molt satisfet taules amunt y taules avall, pensant ab l'alegria que prompte anava a proporcionar al gat.

Vetaquí una bestiola, rumiava tot esguardant l'intranquil roegador, que té forsa punts de semblansa ab l'autor d'aquesta nit. També hi es a la ratera y qui sab com ne podrà sortir. Casi que s'ho mereixeria que li plantessin quatre tomacots al clatell; m'ha arribat a marejar ab la decoració del primer acte. Aquell roser que té de servir per amagarhi l'espòs ultratjat, ha tingut moltes espines pera mi. Per sòrt, tinch bones estidores y copet per aquí y copet per allà, n'hi pogut sortir bé d'aquest cas tan amargant. Anem a sopar y Deu me dongui salut per veurer com acabarà la funció d'aquesta nit.

Efectivament en el *viejo coliseo*, com se deya antigament y en el *joven ex-viejo coliseo*, com se podrà dir, parodiament lo dels titols novicillaris que s'acostuman a adjudicar a Canalejas, hi havia estrena aquella nit. Era un dijous de l'any de gracia de 1906; feya una fresca de casi casi y en Jaumel taquillero havia contestat a un senyor que havia anat a preguntar, tot rosegantse unes ungles casi imaginaries:—*Tot está venut.*

Era un fet positiu que hi havia expectació. Un autor anònim, però que era de tots conegut, estrenava un drama de la classe forta y quin títol era *La tornada de l'espòs ultratjat*. Era gran la curiositat perquè lo poch que de l'argument se coneixia donava a comprendre que's tractava d'un cas peliagut y de difícil resolució. Donèmnem compte a *grandes rasgos*, com diuen los crítichs d'*allende el rio* que dú'l nombre de Iberia a la Península, segons uns, ó al rio que va pendre'l nom dels iberos, segun otros.

L'espòs ultratjat torna d'un viatge molt llarg a Terra Santa, formant part de la creuada que conduïa'l cèlebre rey anglès *Cor de Lleó* y torna ultratjat, cas que, segons contan los historiayres de l'època, se repetian molt sovint, massa sovint. Les esposes d'aquells animosos guerrers s'enamoraven d'algún bard de l'encontrada que sota la gòtica o bizantina finestra entonava'l cant d'amor y ademés fidelitat; lo bon nom del senyor del castell quedava fet una llástima. Quan tornava l'espòs ultratjat, tot eran recriminacions y cops de sabre, queyan les pesantes masses plenes de punxes y desfeyan les clepses poètiques dels tendres trobadors y tot quedava com un bassa d'oli: l'ultratge havia desaparegut.

Però'l cas actual era més grave, l'esposa infidel y l'infidel cantayre havian mort en unes circumstancies verament extraordinaries y l'espòs no tenia medis de reparar la taca que embrutava'ls set quaters del seu escut. Era aquesta explicació la que omplia tot lo primer acte y l'espòs que tornava al castell s'amagava darrera d'un roser y escoltava la relació de la seva deshonra de boca d'una neboda seva y d'un nebot d'ella que s'havían fet amos del castell. Lo creuat, per l'efecte escènich, tenia de ser vist pel públich y'ls actors no'l tenian de veurer fins que un centinella que s'havia abaliut, al despertarse cridava la guardia ab veu de trò, dient:

Darrera del roser
Hi ha un home
Que l'amo
Podria molt ben ser.

En l'ensatg general que s'havia fet a porta tancada y, naturalment, ab assistència de l'autor y uns quants amichs entranyables, aquest final d'escena havia produït un efectás gròs y havia fet augurar...

Però no'ns estenem més, perquè si'ls acabavam de dir tot l'argument, ja no valdria la pena d'anar-lo a veurer y això perjudica tot lo perjudicable; lo mateix a la taquilla que a l'ilusió de l'espectador....

Havían tocat les nou y'l teatre era plè de gom a gom. Magí, l'tramoista, havia acabat de donar la darrera má al roser fatidich y'ls músichs omplenavan de suaus acords la sala d'espectacles. Les converses versavan, com es de suposar, sobre'ls diaris d'aquella nit y ja desitjava tothom veure alsar lo teló.

A l'escenari era inusitat lo moviment; veus destrempadas se deixavan oír cap a la banda de les cambres dels actors.

Això del roser anirà malament, deya un; dura massa y la posició es incòmoda; jo no vull rebrer.

Però qui parla de rebrer? Qui vol que pegui?

—Qui? Lo públich; vostè no ho ha vist may? Jo sí que ho he vist y m'hi he trobat.

—Vaja, home; quines rarerres li agafan tot just a l'hora de comensar.

—Es que'm punxo tres vegades.

—Són punxades de per riurer.

—No tant de per riurer com vostè's creu y la primera punxada l'aguantarà'l públich, però la segona ja no y la tercera menys. Es capàs de volguem punxar.

—Bé; encara hi som a temps per arreglarho. D. Benito? Vegi si's poden suprimir dues pensades.

Lo que acaba de parlar, amohinat del tot per les recriminacions del que té de fer lo paper d'espòs ultratjat, se dirigeix a D. Benito, que a la cuenta, es l'autor desconegut.

—Válgam Deu! No pot ser de cap manera; si, precisament, a cada punxada del roser diu *ay!* y'ls de l'escena que senten l'exclamació miran arreu y buscan sense poguer trobar ningú; són los versos de més efecte. Que no s'hi ha fixat, Pepito, ab lo rebada que ha vist al baró amagat darrera del roser y va dient que't cremes, que no't cremes?

—Sí, sí; es una idea molt felis, diu un amich de l'autor, amich problemàtic potser; es un record d'aquell joch de les criatures que'n diuen la corretjeta.

D. Benito l'ha adaptat a l'escena ab una justesa admirable.

—Sí; no tindrém mala corretjeta!—murmura'l galán jove que té de fer de nebot de la neboda.

—Vaja; tant se val, jo no'l faig aquest paper; que se'n encarregui l'autor, si vol.

—Però, D. Julio!

Lo director del tinglado comensa a veure la cosa mal parada. La música ha callat y es hora d'alsar lo teló; lo públich s'impacienta y comensa a picar y moure xi-barri.

—Comensèm, D. Julio?

—Comenso si supprimeix les punxades.

—Totes?

—Vaja, suprimimne dues.

L'autor se desespera y comensa a implorar; se defensa y acaba per transigir.

—No hi haurá més que dues punxades; tot sia per l'amor de Deu—exclama ab les flames correntli cara avall.

—Que hi diu, D. Julio?

—Conformes, rondina malhumorat l'actor del roser.

Una saragatada del diable enmudeix a tots los que hi havia pels voltants de la cambra y entra apresurat un fill del porter de la casa de D. Benito, l'autor anònim.

—D. Benito? Corri, corri, té novetats a casa.

—La senyora potser?

—Sí, senyor; ha tingut noya y diu la Tona que en vé un altra y...

—Sant Antoni!

D. Benito desapareix com una exhalació.

Se fa un sepulcral silenci; tots pensan en l'autor; cap pensa en lo drama. Verament una besonada no ho es un drama y's pot ben dir que'n són dos de dramas.

La cridoria del públich puja de tò y fa tornar a la realitat als que reflexionan.

—Comensèm, mana ab veu decidida'l director del tinglado.

—Comensèm, però ara ni roser hi vull a l'escena; fóra punxades. Ja'n té prou a casa seva l'autor; li estalviarem al menys la del teatre!

DOCTOR PALAUET.

Es soldat de sa motxilla

(ACABAMENT)

—No res, digué ell, ja tenim per dinar y sopar.

S'asseu a's mitx d'una plassa, devora una font, xapa's pa y una sobressada y un botifarró, y venga una bocinada de cada cosa, y ben espesses que les pegava, y amb una talent may vista.

Se posa una panxa com unes xeremies, y ja es partit a passetar la ciutat.

Tresca qui tresca carrers, topa un flotó de gent. S'hi acosta, y va veure qu'enrevoltaven una senyora que demostrava estar tota afligida y acongoxada.

—Que hi ha res de nou? digué l'home, tot rabent.

—Maldament no hi'gués tant! digué sa senyora. Que sou estern vos?

—Sí, senyora, per servirvos, diu ell.

—Idó, diu ella, mirau si hi ha de nou... o de vey, que jo som sa senyora d'aquesta gran casa que teniu devant, y fa una partida de setmanes que m'en he haguda d'anar perquè hi surt por, y fins-y-tot ets homos més valents y acorats no hi volen jeure, quant-y-més estarhi.

—No hi volen jeure? diu ell. Ell ets basta poch, segons vetx.

—Y vos que hi jeurieu? diu ella.

—Anit metex, diu ell, y un bon favor que'm fereu si m'hi dexau jeure, que no hauré d'anar a cap hostal.

—Vos sou qui'm feys es favor, diu sa senyora. Jau sa clau.

Es soldadet la pren, l'afica dins es pany, obri, entra, tresca tota la casa, no veu fressa de res. Vés sa fosca, encén es llum, fá foch, se senya per passar el Rossari, y, resa qui resa, frita una pellada de tayades de xuya, sobressada y botifarrons.

Quant llevava sa pella des foch y trabucava, sent una veu pe'sa xemenea, que deya:

—Jo caych! jjo caych!

—Cau! diu es soldadet. Com no ets en terra ja!

Y *tutum!* caygué un dimoni, ¡Jesús Sant Antoni! y ja es partit a enrevoltar sa taula. Es soldadet, com si res fos estat, se posa es plat devant, diu es *Pare-nostro*, se senya, y venguen tayades y més tayades; y vos assegurar que totes ses dents, claus y quixals feyen feina per llarch.

Al punt torna sentir una altra veu que devallava pe'sa xemenea, y deya:

—Jo caych! jjo caych!

—Cau! diu es soldadet. ¡Ja hauries d'esser en terra!

Y *tutum!* cau un altre dimoni, ¡Jesús Sant Antoni! y ja es partit darrera's primer, enrevolta qui enrevolta sa taula.

Y es soldadet, dassa qui dassa, bones bocinades, lo més xelest, sense fer jens de cas d'aquells enrevoltadors banyarruts.

Que m'en direu? Ell en caigueren fins a nou de dimonis pe'sa xemenea, y tots enrevolta qui enrevolta sa taula.

Un qu'era més alt que tots, y tenia més bon banyam y sa cova més enrevoltada, diu a n-ets altres:

—Vaja, preniuli una tayada a n-aquest reveller, que menja tant descansat!

—¡A poch poch! diu es soldadet, ¡fins aquí serém amichs!

—Preniun'hi una, vos dich! torna cridar aquell.

—Veyam, idó, qui será s'estirat que s'hi atans! s'esclama's soldadet. Les he frites per mi, y no per voltros!

Es dimonis petits no gosaven cumplir ses ordes des gros, que com mes anava, més fort cridava:

—Preniun'hi una, dich! ¡depressa!

Es soldadet al punt digué:

—Ja m'heu fet mal de cap amb tant d'establetx! Veyam si no'm dexareu sopar a pler, fòtills morts?

Llavó se perpensa, y diu:

—Y amb aquestes he d'estar?

Pega grapada a sa motxilla, l'obri, y crida amb tota sa forsa:

—¡Hala, tots dins sa motxilla!

Ell aquells dimonis e-hi hagueren d'entrar com dos y dos fan quatre.

Tot d'una que'ls hi tengué, ferma sa boca ben estreta, y ja ca's ferrer falta gent!

E-hi arriba, y diu:

—Mestre, una calda depressa a n-aquesta motxilla!

Es mestre crida's fadrins, posen sa motxilla demunt s'encruya, agafen es martell y es mays, y hala petits *tum-tatam tum-tatam tulalalam*, fins que tot es seu còs brollá de suor.

—Ja li valdrá, diu es soldadet.

Obri sa motxilla; y vos hauria fetes moltes de riayes veure aquells dimonis, un amb ses banyes rompudes, s'altre senya, aquest amb sa coa capolada, aquell ab so cap esflorat, tots caminant a la biorxa,

treent foch p'es quixals y espines p'ets uys, amb sa coa a's mitx de ses cames, y fogant axi com porien.

Es soldadet aná a contar es pas a sa senyora de la casa, y estigué amb ella una quinzena de dies, ben menjat y ben begut.

A n-aquella casa no hi torná sortir por. Sa senyora, tota agrada, volia carregar de dobles de vint es soldadet, però no més n'hi pogué fer pendre un quern.

Y partí més xalest qu'un passarell.

Camina caminarás, arriba a una altra ciutat, y la troba tota alsada que no hi havia qui s'hi oís.

—Qu'es axò? demana ell.

—¡Qu'ha d'esser, soldadet! li contesta. Que's nostro Rey tenia una guerra amb un altre; no gonyava may; y, perdut de tot, va invocar el dimoni. El dimoni li surt, y li diu: Te faré gonyar, però dins un any y un dia hem de passar contes, y m'has de donar lo que't demanaré. Y ell va dir: Festa está sa barrina. Va gonyar sa guerra. Demá fa un any y un dia, y el Rey veu segur que'l dimoni lo que li demanará, será s'ànima. Per escaparse'n ha enrevoltat ca-seua de centinel-les; en té una bona partida a cada portal, y ell diuen qu'está dins sa cambra de més endins, voltat de tot es senyoriu y de tots es majors, y es lo metex d'un sentenciat a mort.

—Y axò es tot? diu es soldadet.

—Que trobau que no basta? li diuen.

—¡Ell no hu paga's parlarne! diu ell.

Y lo en demá mati se presenta a ca'l Rey.

Ses centinel-les des primer portal no'l volian dexar passar; però ell parlá tan granat y va moure tal alguer, que a la fi el dexen passar.

Encara li costá més passar es segon portal, y sobre tot es tercer. No tengué aturay fins que posá's peus dins sa metexa cambra del Rey.

Tots el se miraren de cap a peus; negú hi va haver, que'l conegués.

—Será cas que sia'l dimoni aquest? pensaren tots, y ja estigueren drets amb s'espasa desenbeynada.

El Rey no sabia aont posarse. Duya sa corona, y es soldadet el va conèixer.

—¡Senyor Rey, li diu, no haya por de res! ¡Mentres me tenga a mi, estiga descansat! Bé'n poren venir de dimonis, però ¡desgraciad des qui s'atans a tocarli ni un fil de roba!

Com es Rey y es demés el sentiren y el veran tan resolt y determinat, cobraren una mica de coratje.

Des cap d'un poch, *tach!* comparex un escabotell de dimonis, dient:

—Senyor Rey, tractes son tractes. Li ferem gonyar sa guerra; avuy fá un any y un dia: venim a passar contes. Es contes són que ha de venir amb noltros.

—¡Vos serèu atropellats un poch massa amb sorallar! diu es soldadet. ¡Ay aném amb noltros? ¡Y que no hi ha més?

—Tractes son tractes; deyen es dimonis. ¡Que mos donen lo qu'es nostro! ¡Lo que mos importa es s'ànima del Rey!

—S'ànima del Rey, diu es soldadet, bé está allà ont és; y no es amb ell que les heu d'haver; es amb mi. Y m'engana que'n sortiguéu amb bon nom.

Es dimonis el se miraren bé, quant el sentiren parlar tan estirat, y tots a la una cridaren:

—¡Ja es soldadet de sa motxilla! ¡qui's pot salvar, que's salv!

Y hu donaren a ses cames, y no s'aturaren fins a n-es recó més endins de l'infern.

Era que dins s'escabotell e-hi havia aquells nou de sa calda.

El Rey y los seus feren un alé ben gròs, y anaren a donar una aferrada p'es coll a n-es soldadet.

Però están amb aquestes, *tach!* se presenta un altre escabotell de dimonis, y ben envidats y xarpats qu'anavan; rallant p'es colzos, y dient:

—Senyor Rey, pactes son pactes: li ferem gonyar sa guerra. Avuy fa un any y un dia. Venim a aclarir contes. Es contes són, qu'ha de venir amb noltros.

—¡Altre pich, Toni! Colau! s'esclama, tot cremat, es soldadet. ¡Mirau que'n teniu poca de criansa! ¡Quin marinatge, senyor! No res; ¡acostauvos, paparrers, noninguns, taya-nassos! Veyam qui es s'atrevit de voltros que'l toca a n-el Rey!

Es dimonis venien tan contes fets, y tan poch se ficaren en so soldadet, que s'aborden a sa presa, y ja anaven a clavarli ses ungles.

Però es soldadet obri sa motxilla, y'le pega crit:

—¡Hala, tots dins sa motxilla!

Es soldadet, com els hi tengué, ferma sa boca ben estreta, y diu:

—¡Senyor Rey, a ca-un ferrer tenim ses feynes!

ESTACIO CLIMATOLÓGICA ESPLUGA DE FRANCOLI

Quatre trens diaris.—Iglesia de l'Establiment.—Telegraf

Grans reformes, com son, plantacions, passeigs, clavegueres, decoració y moblatge d'algunes habitacions, servey nou de cotxes, etz. etz.—Se poden fer moltes excursions. Banys y Aigües feroces, radioactivas.—Estació del Ferrocarril de Lleyda a Tarragona.

GRAN HOTEL VILLA ENGRACIA

Establiment de primer ordre. Obert tot l'any. Xalets y habitacions amoblades y de tots preus.

Aquestes aigües ferro-manganoses no tenen rival pera regularisar les épocas menstruales. Curan la cloroanemia, debilitat general, dispepsia, etz.

Pera informes y lloguer de Xalets: Plassa de Catalunya, 4, primer, 1.^a, BARCELONA

S'en hi van, y diuen:

—Mestre, una calda a n-aquesta motxilla!

La poseu demunt s'encruya; es mestre y es fadrins ja han agafats es martell y es mays, y hala qui hala amb tota sa forsa *tum-talam tum-talam tum-talam*, fins que pogueren tornar alè.

Es soldadet obri sa motxilla, y aquells dimonis tot esconnats, arrenyonats, ablanits y afollats, axi com pogueren, jcame-tes me valguen cap a l'infern! abans de més raons, y no varen voler sobre res pus del Rey ni de qui pregava per ell.

El Rey carregá de dobles de vint es soldadet de sa motxilla, que se'n aná a ca-seua, y trobá encara sa maretta viva, y fadrina s'al-lota que festetjava abans d'anarse'n a n-es servici. Se casaren, y va viure amb elles ben a pler una mala fi d'anys; y sempre que volgué tirar un quern de dobles de vint, el tengué dins sa butxaca. Axi hu vejem de tots noltros si convé; y Deu no mos dex morir que no mos haja perdonats. Amen.

ANTONI M.ª ALCÓVER.

Torre Nova, janer de 1896.

Comentaris

Y que'n passan de coses pel món; sembla mentida!

La gent de Marianao anavan tan á gust en el machito, que, com lo cèlebre Panglors de la novela de Voltaire, habitavan en lo mellor dels móns possibles, quan *cátate ahí* que'ls cau una pedregada que may se la podían pensar. Se'n va'l nostre Poncio y per escotilló apareix una imatge esfereidora que sembla'l terror, el furor y el pavor entre ses migrades files.

Y com hi ha món que no'ns ho expliquem, perquè, la veritat sia dita, lo gobernador interí no es pas d'aquells que fassin por; molt al contrari, es home ben enraonat y incapás, al nostre entendre, de portar a cap una malifeta. Però aneuoshi a fer entendre a n'aquella gent; no hi ha manera; tenen la mania de que'l senyor Samora'ls farà pupa y tots van ab les mans al cap per estalviar-se algun xiribech. Naturalment, com que hi han gent que s'han donat a dir que encara tenen de venir un parell de vares...

Un parell de vares?

Si senyor, un parell. Són molt curiosos y ben segur, que ho pendrian de bon grat que'ls diguessen quines són. Donchs no ho dirém; en primer lloch, perquè'ns han demanat que guardessim lo secret, y en segon lloch perquè's podían pensar que nosaltres hi som per alguna cosa y podem assegurar que no es veritat.

Nosaltres som com aquell cèlebre capitá de les milicies negres. *Ni quito ni pongo rey*. Però si's tractés de girar alguns que sabèm, no'n donaríem poch de toms y de retoms; aixó sí, sense ferlos mal, *mayormente*.

la veuen si treballan los ministros; tots confeccionan un presupost que saben que no tenen de presentar. Ells prou n'están segurs que per cada ministeri han de passar sis ó set propietaris abans no vingan nous presupostos, però que hi fa, se té de seguir la comedia y la segueixen con todo el aparato que el argumento requiere.

Los projectes són colossals, n'hi ha un que vol fer escoles noves per tot arrèu, es capés de posarne fins per les carreteres a fi de que'ls carreters aprenguin de llegir mentres donan la cibada a les mules.

Com que'l mal d'Espanya es la falta d'instrucció, de ahí que fent escoles tots s'instruirán. Lo que mancará després será gent que hi vagin, perquè hi ha poca afició a regirar llibres.

Nosaltres creyèm que es un xich exagerat lo plan del ministre; sobre tot d'ensá que hi ha l'extensió universitaria tan estesa, no veyèm la necessitat de fer tan de gasto. Ab l'extensió basta y sobra y a més té l'aventatja que's barata y fácil y... molt bona.

La qüestió de la plassa mercat continúa essent lo tema de discussions, potser una mica massa apassionades.

No enfadarse perquè la gent se sent fàcilment de pullaguesa y's treuen a colació una mena d'arguments que tenen tant que veurer ab lo mercat com nosaltres ab la Xina.

Calma, calma y será més fácil entenderes.

Les festes de Santa Tecla sembla que sortiran aigualides. Havian comensat ab una furia extraordinaria y s'acabarán ab fredor excepcional.

Per ara y tant, sembla que tot se reduirà a plantar un arbre al Llorito o als Hermitants, repartint pa y botifarra a totes les criatures; es una funció que no'ns desagrada. També's diu s'hi haurá festa poética ahont los fabricants de ratlles curtes podran fer de les seves ab tota tranquilitat y sense por de quedar empaperats.

Nosaltres ja tenim preparades unes quintilletes d'alló més boniques que un entès bibliòfil está traduint al castellá perquè fassin més efecte y'ns pensèm guanyar algún premi.

Potser que aniria bé una disertació sobre'l següent tema: *El caciquismo considerado como causa de la decadencia de Tarragona*.

O bé aquest altre: *Sociedad invadida por el caciquismo, es sociedad irremisiblemente difunta*.

NOVES

SUSCRIPCIÓN

POPULAR Y VOLUNTARIA PERA LA SENYERA DE L'«ORFEÓ TARRAGONÉ» PREMIADA EN LO CONCURS LOCAL

	Pessetas
Suma anterior de la llista d'homes	222'50
Faust Carbó Olivé	1
Faust Carbó Fluviá	0'50
Mar y cel	1
Jaume Ciurana Riera	1
Joan Avila	1
Gabriel Bracóns de Barcelona	2
Leonci Abat de Sabadell	2
Andreu Flaquer, id.	2
Joseph Fortier de Barcelona	2
Joseph M. ^a Andreu	0'50
M. L.	1
M. L.	1
Ramón Serrano	1
P. Laçanyas Ritu	1
Lluís Panazés	5
Jaume Gramunt	1
Joseph Gramunt	1
Eduard Brull	1
Antoni Ventura	2
Joseph y Joan Olivé	1
Joseph Avila	1
Lluís Brull	0'50
Rogeli Brull	0'50
J. Rión	1
Isidro Torres	1
Una familia catalanista	5
J. C. S.	5
Joseph Nolla Rovira	1
E. C.	1
Jaume Sabaté	1
Manel Ujedo Semper	2
Total	269'50

Suma anterior de la llista de seayores y senyoretas... 293'55

Anrelia Viñas	1
Antonia Ollé	1
Pauleta Garreta de Falset	1
Roser Nel-lo Ventosa	4
Total	300'55

Per excés d'original no hem pogut avuy publicar més nombre de donants pera la *Senyera*, lo que procurarem fer en nostra vinenta edició.

Tenim entre nosaltres—aixó d'entre nosaltres, es un dir: no s'esveri, D. Manuel—a l'ex-ministre de Marina y senador per la provincia Sr. Concas.

Per cert que ha cridat l'atenció l'afany de l'esmentat senyor en volguer parlar en catalá a tot hora y en fer remarcar la seva estimació a Catalunya d'ahont n'es fill.

Está molt bé; però hauria estat molt mellor que aquest amor l'hagués demostrat al Ministeri, tenint l'atenció de contestar al telefonema dels catalanistes tarragonins que li demanaven s'oposés a l'aprobació de la lley de jurisdiccions, y no contribuint ab lo seu vot a que's donés a Catalunya la tremenda bofetada que aquella lley significa.

Sr. Concas: quan vinguin eleccions ja'ns cuidarem de ferli propaganda.

Amor con amor se paga.

Ha sigut nomenat governador interí; en ausencia del propietari, nostre particular amic D. Antoni Samora.

No seriem sincers sino consignessim que aquesta designació, si bé ha sorpres perquè significa un cambi total en la política imperant, ha sigut ben rebuda pels tarragonins, entre'ls qui'l Sr. Samora compta generals simpaties.

Torna la premsa de Madrit ha inflar lo gós contra'l catalanisme. *El Imparcial*, *La Correspondencia Militar* y altres periódichs del mateix *jaez*, que pretenen acaapar lo patriotisme publican una colla d'insults inaguantables.

Molt será que no tornem a deplorar tristos successos.

sigut nomenat conserge de l'Ateneu de Tarragona l'antich conserge de l'Ateneu tarragonense de la Clase Obrera don Gabr. Fortuny.

Aquest senyor ha presentat ja la dimissió a la Junta y pendrá possessió dintre poch dies del seu nou càrrech.

Creyèm molt encertat lo nomenament de l'amic Biel, a qui desitjèm que pugui desempenyar la seva nova plassa un número d'anys tan llarch al menys com l'anterior.

Aquesta setmana quedarà probablement complerta la llista de la companyia que actuará aquest hivern en lo Teatre principal.

Havém sentit a dir que'ls artistes que vindrán serán de lo mellor que hi ha y encara que no coneixem los noms, suposèm que serán coneguts, donada la competencia de la comissió encarregada de aquesta tasca.

La fàbrica de gel *Dinorha* ha comensat a treballar.

Es d'esperar que'l preu d'aquest article, avuy de primera necessitat, será barato y a satisfacció de tothom y també que's regularisi aquesta venda, haventhi sempre en les tendes gel pels parroquians, perquè fins ara ne donavam ben poch y casi may n'hi havia.

No deixarem d'insistir sobre la conveniencia de que'l fabricant fassi tot lo possible pera que l'aigua que gastí sia de la mellor qualitat. Hi va la salut de tothom.

Lo Teatre Principal es visitat per sens nombre de persones curioses de veurer les obres que s'hi van fent.

Verament dona goig de contemplar lo moviment que hi ha. Per tots los pisos, al vestibul, a l'escenari, colles d'obrers de tota mena's bellugan y van posant les coses en disposició pera que uns altres los acabin.

La setmana entrant quedará llest lo sostre que un floró de grans dimensions enriquirá extraordinariament y tot seguit se treballará pera adornar la boca de l'escenari y antepis dels palcos del prosceni.

S'ha comensat ja a pintar y repintar decoracions y van ja construïts nombrosos aplichs de tota mena que en aquell teatre havian desaparegut del tot sense deixarhi rastre.

L'eacala de la Societat es comensada y pochos dies passarán sense veurer alsarse les voltes que han de sostenir les graoneres.

—Neurastenies.—**Neurostodgeno Su-graños.**

TIP. DE FRANCESC SUGRAÑES, COMTE DE RIUS, 9

Ibarra y C.^a de Sevilla

Linia regular de grans vapors

Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Almería, Málaga, Sevilla, Cádiz, Huelva, Vigo, Marín, Villagarcía, Carril, Corunya, Ferrol, Rivadeo, Gijón, Santander, Bilbao, Pasages, San Sebastián, Bayonne, Bordeaux, Nantes, Dun-Kerque, Havre y París.

Sortirà d'aquest port lo dia 26 de juliol lo vapor **Cabo Peñas**, son capitá D. Francisco Guerrero, admetent càrrega y passatgers pera'ls citats ports.

Lo despatxa son consignatari D. Marián Peres.

Donya Carme Figuerola

VIUDA DE PERPIÑA

ESPECIALISTA EN PARTS

Ex-alumna de l'Hospital de Santa Creu, de Barcelona, ab dos anys de practica en dit benèfic establiment, ofereix sos serveys.

Rambla de Sant Joan, 56, entressol

VINS, OLIS, VINAGRES

(Cullita particular de Casa Batlle)

Despatx: Caballers, 6, baixos

Venda a la menuda

Servey a domicili

EMULSIÓN NADAL

ÚNICA con 80 por 100. aceite bacalao 1.ª, glicerofosfatos, hipofosfitos, glicerina. La mejor. Reconstituyente, tónico-nutritivo. Niños, viejos; constipación, convalecencia, embarazo, lactancia; tos, tisis, escrofulas, linfatismo, raquitismo, anemia, diabetes, gota, dolores nervios; Análisis Drs. Bonet y Codina, aprobación Colegios Médicos y Farmacéuticos.—Medalla de plata. Farmacias y Droguerías.

JARBE HIPOFOSFITOS NADAL con Neurostina. Tónico, reconstituyente, estimulante. Hipofosfitos de cal, estronina, hierro, manganoso, quinina, sosa, calsina, tónico amargo y neurostina (hiposítrico). Anemia cerebral, enfermedades medulares; accelera digestión, detiene caducidad orgánica. Cúmple indicaciones HIPOFOSFITOS. Preparación esterilizada, productos escogidos.—Medalla de plata. Farmacias y Droguerías.

ESTACIO CLIMATOLÒGICA DE FRANCOLOM DISPONIBLE

NEURASTENIES

**clorosis,
debilitat general,
anemia**

se curen radicalment ab l'ús del
NEUROSTEÓGENO SUGRAÑES
EN TOTES LES FARMACIES

Disponible

Sastreria y Camiseria d'en

VICENS BRELL

NOVETATS de la temporada d'hivern en Sastreria, Camiseria y Corbateria.

DEPÓSIT d'ornaments religiosos dels **Fills de Miquel Gusí**, de Barcelona.

DEPÓSIT de l'acreditada sombreria de la casa **L. Trinchet**. Especialitat en los de teula y copa.

Se confeccionen tota mena de trajos y pesses pera senyors eclesiástichs.
Comte de Rius, 23 y Rambla de Sant Joan, 57

DR. SASTRE Y MARQUÉS

HOSPITAL, 109. BARCELONA

Pastilles calmants de la tos del Dr. Sastre y Marqués.
Vi d'ostres del Dr. Sastre y Marqués, lo mellor dels tònichs.
Sucre vermifech del Dr. Sastre y Marqués, preciós remey pera espulsar los cuchs.
Essencia febrífuga del Dr. Sastre y Marqués, contra tota classe de febres.
Dentición del Dr. Sastre y Marqués, és la salvació segura dels nens en tots los accidents perilluosos de la dentición.
Conservador de la boca del Dr. Sastre y Marqués. Ab aquest preciós remey s'eviten totes sas malalties.
Pera tanyir lo cabell no hi ha res com la tintura del Dr. Sastre y Marqués.

Casa especial en Axarops medicinals dosificats

EXCELSER

En Llanas ven uns paraigüas de semi-seda y cutó, de color inalterable y teixit tantíssim bo, que resisteix tota proba al devall d'un canaló. Ademés, també té uns vanos ab pintats tan rebóns, que ni Rafel ni Murillo los podrien fer melló, a aproposit per regalos; causan gran admiració. Trobaran també sombrillas y un gran assortit de bastons, parassols de totes menas que són molt barato y bons. Mellor dit: no hi ha cap casa en tan bonas condicions.

26.—Comte de Rius, 26.—TARRAGONA

Tallers d'Arts Sumptuaries

FRANCISCO CASANOVAS

SUCCESSOR DE FÉLIX RIBAS

Carretera de Castelló.—TARRAGONA

Se construeix ab perfecció tot lo referent a Arts sumptuaries. Projectes y presupostos detallats de les obres que ho requereixin.

Lo Camp de Tarragona

SETMANARI CATALANISTA

Redacció: Carrer Méndez Núñez 6, baixos.
Administració: Rambla de St. Joan, 39. Llibreria y Centre de suscripcions de D. Sadurni Ginesta.

Preus de suscripció

Tarragona, trimestre..... 1'50 pta.
Fora..... 1'50 »
Extranger..... 2'0 »
Número d'avuy..... 0'15 »

De venda en lo local de l'Associació Catalanista, carrer de Méndez Núñez, 6 y en la esmentada Llibreria.

Anuncis a preus reduïts

TUPINAMBA EXQUISITS XACOLATES
de la CASA
TUPINAMBA
TOSTADERO DE CAFÉ
AROMA CONCENTRADO con Real Privilegio.
Totes les parts de les cases preuen en excelsa a los regiosos anillos
SUCRE FINA DE CLASSE SUPERIOR A BONS PREUS
Unió. Representant a Tarragona y sa Comarca
En Joan Roset Sabaté. - Pastiseria
Carrer de l'Unió, núm. 19. - Tarragona

Serveys de la Companyia Transatlántica

Linia de Cuba y Méxic.—Lo dia 17 de Juliol sortirà de Bilbao, lo 20 de Santander y'l 21 de Coruña lo vapor

REINA M. CRISTINA

directament pera Habana y Veracruz. Admet passatge y càrrega pera Costafirme y Pacific ab trasbord a Habana al vapor de la linia de Venezuela-Colombia. Combinacions pera'l litoral de Cuba y Isla de Santo Domingo.

Linia de Nova York, Cuba y Méxic.—Lo dia 26 de Juliol sortirà de Barcelona, lo 28 de Málaga y'l 30 de Cádiz, lo vapor

ANTONIO LÓPEZ

directament pera Nova York, Habana y Veracruz. Combinacions pera distints punts dels Estats Units, litorals de Cuba y Isla de Santo Domingo. També admet passatge pera Puerto Plata ab trasbord a Habana.

Linia de Venezuela-Colombia.—Lo dia 11 de Juliol sortirà de Barcelona, lo 13 de Málaga y'l 15 de Cádiz, lo vapor

BUENOS AIRES

directament pera Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Habana, Puerto Limón, Colón, d'ahont surten lo 12 de cada mes pera Sabanilla, Curaçao, Puerto Cabello y La Guayra, admetent passatge y càrrega pera Veracruz ab trasbord a Habana. Combina pel ferrocarril de Panamá ab las companyias de navegació del Pacífic, pera quals ports admet passatge y càrrega ab bitllets y coneixements directes. Combinació pera'l litoral de Cuba y Puerto Rico. S'admet passatge pera Puerto Plata ab trasbord a Puerto Rico y pera Santo Domingo y San Pedro de Macoris y ab trasbord a Habana. També carrega pera Maracaibo, Coro, Carupano y Camaná ab trasbord a Puerto Cabello y pera Trinidad, ab trasbord a Curaçao.

Linia de Filipinas.—Lo dia 21 de Juliol sortirà de Barcelona, havent fet las escalas intermitjas, lo vapor

ALICANTE
directament pera Génova, Port-Said, Suez, Colombo, Singapur y Manila, servint per trasbord los ports de la costa Oriental d'Àfrica, de l'India, Java, Sumatra, China, Japó y Austràlia.

Linia de Buenos Aires.—Lo dia 3 de Agost sortirà de Barcelona, lo 5 de Málaga y'l 7 de Cádiz, lo vapor

LEON XIII
directament pera Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires.

Linia de Canarias.—Lo 17 de cada mes sortirà de Barcelona, lo 18 de Valencia, lo 19 de Alacant y'l 22 de Cádiz, lo vapor

M. L. VILLAVERDE
directament pera Tànger, Casablanca, Mazagan, Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife y Santa Cruz de la Palma, retornant a Santa Cruz de Tenerife pera empendrer lo viatge de retorn, fent las escalas de Las Palmas, Cádiz, Alacant, Valencia y Barcelona.

Linia de Fernando Poo.—Lo dia 25 de Juliol sortirà de Barcelona y'l 30 de Cádiz, lo vapor

SAN FRANCISCO
pera Fernando Poo, ab escalas a Casablanca, Mazagan y altres ports de la costa Occidental d'Àfrica y Golf de Guinea.

Linia de Tànger.—Sortidas de Cádiz: dimarts, dimecres y divendres. Sortidas de Tànger: dimarts, dijous y dissabtes.

Aquests vapors admeten càrrega en las condicions més favorables y passatgers, a quins la Companyia dona un allotjament molt còmode y fructe esmerat, com ha acreditat en son dilatat servey. Rebaixas a famillars. Preus convencionals pera camarots de luxe. Rebaixas pera passatgers d'anada y tornada. També s'admet a la càrrega y s'expenen passatges pera tots los ports del món servits per líneas regulars. La empresa pot assegurar las mercaderias que s'embarquen en los seus vapors.

AVIS IMPORTANT.—Rebaixa en los nòlts d'exportació.—La Companyia fa rebaixas de 30 per 100 en los nòlts de determinats articles, ab arreglo a lo establert en la R. O. del Ministeri d'Agricultura, Industria y Comerç y Obras Pùblicas de 14 Abril de 1904, publicat a la Gaceta del dia 22 del mateix mes.

Serveys establerts.—La secció que d'aquests serveys està establerta la Companyia, s'encarrega de treballar a Ultramar los Mostruaris que li siguin encarregats y de la col·locació dels articles, qual venda, com ensaig, desitgin fer los Exportadors.

Pera més informes dirigirse a nosos agents
D. EMILI BORBÁS

AYGUA NAF SERRA

Aquesta triple aigua de flors de taronger, de perfumada y deliciosa aroma està elaborada ab la tendre, fresca y escullida del tarongeragre y's vend en botelles de 1/4 de litre al preu d'una pesseta. A l'engros importants descomptes. Farmacia y laboratorí de A. Serra.—Rous
A la menuda: Farmacia del Centre.—Tarragona.—Demana AYGUA NAF SERRA